

νώτατα πτηνά, λευκά μετ' ἐρυθρῶν τῶν ποδῶν καὶ τοῦ ῥάμφους.

Περὶ τὸ τετράγωνον τοῦτο εἶναι ἄλλη ζώνη μετὰ γρυπῶν καὶ ἀνθεμίων καὶ ἔπειτα ἄλλη μία ἔχουσα συνεχῇ σπειροειδῇ μαίανδρον, ὅστις πλαισιώνει τὴν ὅλην παράστασιν. Πρὸς τὸ μέρος τῆς θύρας, τῆς ὁποίας σφύζεται καλῶς τὸ μαρμάρινον κατώφλιον, ὑπάρχει προσκεκολλημένη αὐτοτελὴς παράστασις νεαρᾶς κόρης φερούσης πτέρυγας ψυχῆς, ἥτοι τῆς Ψυχῆς, προσπαθούσης νὰ ἀμυνθῇ κατὰ τοῦ ἐκ δεξιῶν θέλοντος νὰ κεντήσῃ αὐτὴν διὰ δόρατος Ἑρωτος. Τὸ σύνολον περιέχεται ὑπὸ πλατέος λευκοῦ πλαισίου, ἡ δὲ ὅλη ψηφιδωτὴ ἐπιφάνεια ἔχει ἔκτασιν 20 περίπου τ. μ.

Περαιτέρω ἐπὶ τῆς αὐτῆς πλευρᾶς τῆς ὁδοῦ ἀπεκαλύφθη διαμέρισμα ἄλλης οἰκίας εἰς βάθος 3,60 ἀπὸ τῆς σημερινῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, ἔχον καὶ αὐτὸ ψηφιδωτὸν δάπεδον μετὰ γεωμετρικῆς διακοσμήσεως πολυχρώμου, ἀλλ' οὐχὶ τῆς τελειότητος τοῦ πρώτου ψηφιδωτοῦ.

Καταλείπομεν τὴν σημαντικὴν ταύτην ἀποκάλυψιν τῆς ἀνασκαφῆς τῶν Κλαζομενῶν, διὰ νὰ μεταβῶμεν εἰς τὴν ἀνατολικὴν ἀκτὴν τῆς νήσου, ὅπου ἤδη πρὸ 2 ἐτῶν εἶχον παρατηρήσει ἱκνὴ κτισμάτων καὶ ψηφιδωτοῦ, τὸ ὅποion εἶχε κατὰ μέγα μέρος διαβρώσει ἡ θάλασσα. Ἡ ἐργασία δὲν ὑπῆρξε καὶ ἐνταῦθα ἀτυχῆς, ἀλλ' ἀπεκάλυψε μέγα οἰκοδόμημα μήκους μὲν 50 περίπου μέτρων, πλάτους δὲ 20 μ., ἔχοντος τὴν εἴσοδον ἐκ δυσμῶν, ἀνὰ μίαν δὲ μεγάλην κόγχην κατὰ τὰς μικρὰς πλευρὰς καὶ τὴν ἀπέναντι τῆς εἰσόδου στενὴν. Ἡ φύσις τοῦ οἰκοδομήματος δὲν εἶναι δυνατὸν ἀκόμη νὰ καθορισθῇ, φαίνεται δ' ὅμως τοῦτο μᾶλλον ιδιωτικοῦ ἢ δημοσίου χαρακτῆρος. Παρ' ὅλην τὴν φθορὰν τὴν ὁποίαν ἔχει ὑποστῇ διὰ τῶν αἰώνων, τὰ περισωθέντα λείψανα εἶναι ἐπαρκεῖς μάρτυρες τῆς παρελθούσης πολυτελείας. Τὸ ψηφιδωτὸν δάπεδον, τὸ ὁποῖον καταλαμβάνει στενὴν λωρίδα διαμερίσματος βλέποντος πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ἀπέναντι γραφικωτάτην ἀκτὴν, ἔχει καὶ τοῦτο ὑποστῇ ἱκανὴν φθοράν, διεσώθη ὅμως ὑατοῦ μέρος ἐπαρκοῦν πρὸς ἀναπαράστασιν τοῦ συνόλου. Τὸ

ὅλον αὐτοῦ μῆκος θὰ ᾔτο περίπου 12 μέτρων, τὸ δὲ πλάτος 3· ἡ διακόσμησις εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον γεωμετρικὴ, ἀπο-
 τελομένη ἐξ ὠραίου πολυχρώμου πλοχμοῦ εἰς τὸ ἐν ἐπίμη-
 κες διαμέρισμα καὶ ἐκ τετραγώνων καὶ ῥόμβων εἰς τὸ ἄλλο
 σωζόμενον τετραγωνικόν, τὸ καὶ μεσαῖον μέρος τοῦ σχεδίου,
 τοῦ ὁποίου ἐλλείπει νῦν καταστραφὲν ἐξ ὀλοκλήρου σχεδὸν
 ἐκ τῆς διαθρώσεως τῆς θαλάσσης τὸ ἄλλο ἐπίμηκες μέρος
 τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸ πρῶτον. Ἡ κεντρικὴ αὕτη διακό-
 σμησις πλαισιοῦται κατὰ τὰς μακρὰς πλευρὰς ὑπὸ ὠραίας
 περιπλοκάδος κισσοῦ, κατὰ δὲ τὴν σφζομένην στενὴν πλευ-
 ρὰν πρὸς δυσμὰς ἔχει μεγαλειτέραν περιπλοκάδα μετ' ἀνα-
 λόγως μεγαλητέρων φύλλων καὶ συμμετρικῶς ἀντιμέτωπα
 καθήμενα δύο παγώνια ἐκατέρωθεν σφζομένου ἐν μέρει κρα-
 τήρος. Παρὰ τὴν κανονικότητα τοῦ σχεδίου καὶ τὴν δεξιότητα
 τῆς ἐκτελέσεως, τὴν ὅλην ἐντύπωσιν τοῦ ψηφιδωτοῦ τούτου
 τάπητος καθιστᾷ ἐξαιρετικὴν ἢ ἀπαλότῃς τῶν χρωμάτων,
 τῶν ὁποίων κανὲν οὐδὲ ἐν ζωηρὸν, οὐδὲ ἡ γειννάσις πρὸς
 ἄλληλα ἀκαλαίσθητος καὶ ἐνοχλητικὴ. Ἀνοικτὸν κίτρινον καὶ
 λευκόφαιον καὶ ῥόδιον καὶ ὑποκύανον καὶ μέλαν καὶ ὠχρό-
 λευκον συνδυάζονται μετὰ λεπτότητος αἰσθήματος χρωματι-
 κοῦ οὐχὶ κοινοῦ εἰς μίαν συνολικὴν συμφωνίαν ἀδιατάρακτον
 Ἀλλὰ τὴν πολυτέλειαν τοῦ οἰκοδομήματος μαρτυροῦσι καὶ
 τὰ λείψανα τῆς διὰ πολυχρώμων μαρμάρων ἐπιστρώσεως
 ἄλλων διαμερισμάτων ὡς καὶ τῆς ἐν μέρει ὡσαύτως διασωθεί-
 σης ὀρθομαρμαρώσεως (τῶν τοίχων), ἀμφοτέρων πλουσίων καὶ
 εἰς σχέδια καὶ εἰς ὕλικόν. Ἐκ κινητῶν τινων εὐρημάτων καὶ
 ἐκ τοῦ τρόπου τῆς οἰκοδομίας, φαίνεται, ὅτι τὸ ἀποκαλυφθὲν
 οἰκοδόμημα ἀνήκει εἰς τοὺς χρόνους τῆς Ῥωμαιοκρατουμέ-
 νης Ἑλλάδος, ὅτε ὁ εὐπορος Κλαζομένιος ὁ δοὺς εἰς αὐτὸ
 τὴν σφζομένην αὐτοῦ σήμερον μορφήν, ἐπωφελήθη καὶ παλαιο-
 τερα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τόπου οἰκοδομήματα, τῶν ὁποίων μέρος
 ἐπεσκεύασε δι' ἐπιχώσεως καὶ γομώσεως εἰς ἰσχυρὸν κατὰ τῆς
 διαθρωπτικῆς δυνάμεως τῶν κυμάτων προτείχισμα.

Τελευταῖον ἀναφέρω τὸ ἐπὶ τοῦ Β Α. λόφου τῆς νήσου ἔργον·